

Tekst 3: Gundelach og Mortensen: "Kulturelle fordomme og sameksistens"

"Mødet mellem forskellige kulturer kan være konfliktfyldte eller præget af sameksistens, og kontakter mellem kulturer finder sted både på det individuelle og det kollektive plan. Det følgende handler om nogle grundlæggende mekanismer i kulturelle fordomme og kulturel sameksistens på det individuelle plan.

Fordomme

Som nævnt ovenfor betyder fordomme, at man har standardiserede og unuancerede forventninger eller forestillinger om folk, der tilhører en bestemt kategori. Eventuelle individuelle træk ved personerne interesserer ikke, og man "ser" kun det, man mener er typisk for gruppen. Denne mekanisme er helt generel. Københavnerne har fordomme om jyder og jyder om københavnerne. Der kan være både positive og negative fordomme om samme gruppe. Nordjyder opfattes af nogle som langsomme og kedelige, men også som seje og handlekraftige.

Det mest sociologisk interessante er negative fordomme, som fører til aggressiv adfærd, konflikter og vold.

Antisemitisme

Et af de mest skræmmende eksempler på negative fordomme er de nazistiske jødeforfølgelser i Tyskland i 30'erne. Jøder blev opfattet som en mindreværdig race. Fordommene var så stærke, at det blev opfattet som acceptabelt at udrydde alle jøder.

Antisemitisme er historisk set et meget gammelt fænomen. Blandt eksempler, der ligger relativt tæt på vor tid, kan nævnes de såkaldte pogromer i Østeuropa i slutningen af 1800-tallet, hvor man dræbte jøderne og afbrændte jødiske landsbyer. Disse forfølgelser var en medvirkende årsag til en stærk jødisk udvandring til Vesteuropa og USA. Også i Danmark har der fundet jødeforfølgelser sted. Særlig dramatisk var den såkaldte jødefejde i 1819."

(fra Peter Gundelach og Nils Mortensen: *Ind i sociologien. En grundbog*. 2.udg, Gyldendal 1993.